

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm
Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei
mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda,
tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones
humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

II. De varijs sacræ scripturæ editionibus, & quænam ex illis sit authentica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

SECTIO II.

De varijs sacrae Scripturae editionibus, & quam ex illis sit authenticæ.

Notandum est sacrae scripturæ libros varijs linguis & idiomatibus editos fuisse, ac in primis vetus Testamentum, licet primum linguâ Hebraicâ à Moyse, Prophetis & calijs authoribus conscriptum sit, varijs tamen ex causis Cha daicè, Syriacè, Gracè & Latine temporum successu trans' arum & editum fuisse.

Quod autem spectat ad nouum Testamentum, constat omnes eius libros fuisse primum Gracè conscriptos, si tres tantum excipias, scilicet S. Matthæi Euangeliū, quod Hebraicè primum ab illo scriptum fuit; Euangeliū S. Marci, quod multi existimant Latinā linguâ primum ab illo editum fuisse; & epistola ad Hebræos, de qua ambigitur, an primum Hebraicè, an verò Gracè scripta fuerit; de his omnibus agit fusissimè Bellarm. lib. 2. de Verbo Dei, cap. 1. & sequentibus.

Hac obseruatione præsuppositâ dicendum est, ex his omnibus Scripturæ sacrae editionibus solum vulgatam editionem Latinam decreto Concil. Trident. & Romani Pontificis auctoritate factam, esse veram, legitimam & authenticam canoniam scripturam. Hoc expressè definitum est in Concil. Trident. in decreto superius sèpius citato sest. 4. his verbis: *In super eadem sacro sancta Synodus considerans non parum utilitatis accedere posse Ecclesie Dei, si ex omnibus Latinis editionibus, que circumferuntur, sacrorum librorum, quenam pro authenticâ habenda sit, iudicaretur; statuit, & declarat, ut hæc ipsa veritas, & vulgata editio, que longo tempore sacrorum usus in ipsa Ecclesia probata est, in publicis lectionibus, disputationibus, predicationibus & expositionibus pro authenticâ habeatur.*

Illud idem præterea constat ex comparatione ipsius vulgatae editionis & aliarum, quæ supia memoratae sunt: Hebraicam enim editionem, partim negligentiâ librario-

rum,

rum, partim Rabbinorum ignorantia (qui puncta addide- gno-
ruunt, quæ vocalium litterarum, quibus carebant Hebræi, pta, &
supplerent vicem) fuisse aliquo pacto depravatam, & ta est
quosdam etiam in eam errores irrepsisse certum est, ut conti-
nonit Bellarm. loco citato.

Quod spectat ad editionem vel potius paraphrasem ^{cam} Chaldaicam (si paucos libros veteris Testamenti excipi obie-
as, scilicet Tobiae, & Iudith, & aliquam Esdræ & Danielis ^{omni}
partem; qui libri existimantur fuisse primum Chaldaicè
editi) tota illa paraphrasis (qua Targum à Rabbiniis voca-
tur) nullius unquam momenti fuit in Ecclesia, cum in ea
multa reperiantur christiana veritati patrum consentanea.

Ad q
Editio Syriaca (qua fuit tantum noti Testamenti, &
quorumdam librorum veteris) licet ab illius lingua per-
tis probetur, nunquam tamen ab Ecclesia, authentica de-
clarata est.

Quod pertinet ad Græcam; cum plures editiones lin-
guâ illâ prodierint ex varijs authoribus, ut Aquila, Theo-
dotione, Symmacho & alijs; editio tamen Græca, qua abstru-
septuaginta interpretibus in Ægypto tempore Ptolemai ^{pi} & i.
Philadelphi facta est, omnibus alijs Græcis merito ante. vlt. vlt.
ponenda censetur. Quia tamen etiam illam virtutam esse
& corruptam multis in locis constat (vt testatur S. Iustinus ^{ar. dce.}
martyr in dialogo cum Triphone, & S. Hieronymus præ-
fatione in libros Paralipomenon & in Esdram (restat edi-
tio Latina, qua quidem multoties & multipliciter etiam ^{corum}
facta est, ita vt ante tempora S. Hieronymi innumerabiles Christi
propè reperirentur versiones & editiones Latinæ, vt testa-
tur S. Augustinus lib. 2. de Doctrina Christiana cap. II. ve-
ritum una fuit inter omnes illas, qua specialem semper in
Ecclesia autoritatem obtinuit; qua yetus & vulgata edi-
tio dicebatur: vt constat ex S. Gregorio præfatione in ib.
Moralium c. 5. & ex S. Hieronymo in cap. 14. & 49. Isaia dicantur
quam etiam S. August. lib. citato cap. 15. Ita am. vocat, &
omnibus alijs anteponit.

Et hæc est illa editio, qua (licet eius author certus i-
gnore

addidet gnoretur) ab vniuersa tamen Ecclesia communiter rece-
Hebrai, pta, & nouissimè in Concil. Trident. Authentica declar-
am, & ta est; ac proinde in qua verum & legitimum Dei verbum
est, vt continetur. Vnde sequitur omnia & singula, qua in Ca-
nonicis sacrae Scriptura libris secundum illam authenti-
phrasim cam editionem continentur, pertinere ad fidei diuinæ
excipi obiectum; & tanquam diuinitus reuelata & attestata, ab
Danielis omnibus esse recipienda, & credenda.

SECTIO III.

*Ad quem pertineat definire verum & legitimum
sacrae Scripturae sensum.*

ANequam ad propositam quæstionem respondeamus, supponendum est tanquam certum, multis in locis S. Scripturae sensum esse maximè reconditum & , qua abstrusum; vnde fit, vt non sine magna difficultate percipiat & intelligi possit. Hoc constat ex epist. 2. S. Petri, cap. 3 ante vlt. vbi loquens de epistolis S. Pau li dicit, in illis esse quædam difficilia intellectu, qua indotti & instabiles depravant, scilicet in ceteras scripturas, ad suam ipsorum perditionem: & S. Ambrosius Epistolâ 44. ad Constant. Mare, inquit, est Scriptura diuina, habens in sensu profundos, altitudinem Prophetarum etiam corum Ænigmatum, &c. S. item August. lib. 2. de Doct. Christi, cap. 7. postquam dixit Scripturam sacram plenam esse multiplicibus obscuritatibus & ambiguitatibus, addidit hæc verba: Quod totum prouisum diuinitus esse non dubita ad eundam labore superbiam, & intellectum a fastidio reuocandum, cui facile inuestigata plerumque viluerunt.

Ex quibus patet, quam falso heretici huius temporis dicant scripturas esse apertas, & cuius ad interligendum facillimas, nempe ut eo praetextu eas ad libitum contorqueant.

Cum igitur Scriptura sacra obscura sit, & interpretatio-

ne